

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE BUGARSKE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Republike Bugarske o socijalnoj sigurnosti, koji je potpisan u Beogradu, 19. septembra 2011. godine, u originalu na srpskom i bugarskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Republike Srbije i Republike Bugarske o socijalnoj sigurnosti u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE BUGARSKE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Republika Srbija i Republika Bugarska

u daljem tekstu: „države ugovornice”

u želji da urede međusobne odnose u oblasti socijalne sigurnosti,

dogovorile su se sledeće:

Deo I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

(1) U ovom sporazumu sledeći pojmovi znače:

1. „teritorija“
  - u odnosu na Republiku Srbiju - državna teritorija Republike Srbije,
  - u odnosu na Republiku Bugarsku - državna teritorija Republike Bugarske;
2. „pravni propisi“ - zakoni, podzakonski akti i drugi opšti akti, koji se odnose na oblasti socijalne sigurnosti iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
3. „nadležni organ“
  - u Republici Srbiji - ministarstva nadležna za pravne propise u Republici Srbiji iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma,
  - u Republici Bugarskoj - ministri nadležni za pravne propise u Republici Bugarskoj iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
4. „nosilac“ - organizacija, odnosno organ nadležan za sprovođenje pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
5. „nadležni nosilac“ - nosilac kod koga je lice osigurano u vreme podnošenja zahteva za davanje ili od koga ima ili bi imalo pravo na davanje;
6. „prebivalište“ - mesto gde lice stalno boravi;
7. „boravište“ - mesto gde lice privremeno boravi;
8. „član porodice“ - lice koje se smatra takvim prema pravnim propisima one države ugovornice na teret čijeg nosioca bi se isplaćivala davanja;
9. „period osiguranja“ - period za koji su plaćeni doprinosi, period priznat kao takav i sa njim izjednačeni periodi;
10. „davanje“ - davanje u naturi i novčano davanje;
11. „davanje u naturi“ - zdravstvena zaštita i druga davanja, osim novčanih;
12. „novčano davanje“ - penzija, novčana naknada i druga novčana davanja, uključujući dodatke i povećanja.

(2) U ovom sporazumu ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima država ugovornica.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

(1) Ovaj sporazum se odnosi na pravne propise:

- u odnosu na Republiku Srbiju o:
  1. zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti;

2. materinstvu;
3. penzijskom i invalidskom osiguranju;
4. povredi na radu i profesionalnoj bolesti;
5. novčanom davanju za slučaj nezaposlenosti i
6. dečijem dodatku.

- u odnosu na Republiku Bugarsku o:

1. hitnoj medicinskoj pomoći;
2. medicinskoj pomoći u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja;
3. državnom socijalnom osiguranju za vreme privremenog gubitka radne sposobnosti, za materinstvo, za starost, za invalidnost, za povredu na radu, za profesionalne bolesti, za nezaposlenost i smrti;
4. dečijem dodatku.

(2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise kojima se menjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana ovaj sporazum se odnosi i na proširenja pravnih propisa jedne države ugovornice na nove kategorije korisnika ili nova davanja, izuzev ako ta država ugovornica ne obavesti drugu državu ugovornicu, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tih pravnih propisa, da se ovaj sporazum ne odnosi na nove kategorije korisnika ili nova davanja.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primenjuje

Ovaj sporazum se primenjuje na:

1. lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe države ugovornice i
2. druga lica koja prava izvode od lica naznačenih u tački 1. ovog člana.

Član 4.

Jednaki tretman

Prilikom primene pravnih propisa jedne države ugovornice, državljani druge države ugovornice su izjednačeni sa državljanima prve države ugovornice.

Član 5.

Izjednačenost činjenica

(1) Kada su, na teritoriji jedne države ugovornice, nastale činjenice ili se desili događaji koji imaju pravno dejstvo na davanja, nosioci druge države ugovornice uzimaju u obzir kao da su činjenice nastale ili se događaji desili na teritoriji te države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana ne primenjuje se u odnosu na Republiku Srbiju u slučaju zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti korisnika penzije.

Član 6.

Transfer davanja

(1) Novčana davanja ostvarena prema pravnim propisima jedne države ugovornice, isplaćuju se korisniku sa prebivalištem u drugoj državi ugovornici.

(2) Novčana davanja, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, ne mogu se umanjiti, izmeniti, staviti u stanje mirovanja ili oduzeti zbog toga što korisnik ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

(3) Država ugovornica u kojoj je ostvareno pravo na davanje isplaćuje davanja iz st. 1. i 2. ovog člana državljanima druge države ugovornice sa prebivalištem u trećoj državi, pod istim uslovima kao i svojim državljanima.

(4) Stav 1. ovog člana se ne primenjuje:

- u odnosu na Republiku Srbiju na najniži iznos penzije, dečiji dodatak, novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti i pomoć za slučaj smrti,
- u odnosu na Republiku Bugarsku na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti, pomoć za slučaj smrti i dečiji dodatak.

Deo II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 7.

Opšta odredba

Na lice koje radi ili obavlja samostalnu delatnost na teritoriji jedne države ugovornice primenjuju se pravni propisi te države ugovornice i u slučaju kada se prebivalište zaposlenog ili lica koje obavlja samostalnu delatnost ili sedište poslodavca nalazi na teritoriji druge države ugovornice, ako odredbama čl. 8. i 9. ovog sporazuma nije drugačije određeno.

Član 8.

Posebne odredbe

(1) Ako poslodavac sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice uputi zaposlenog, koji podleže pravnim propisima te države ugovornice, na rad na teritoriju druge države ugovornice, taj zaposleni, u odnosu na taj rad, podleže pravnim propisima samo prve države ugovornice kao da radi na njenoj teritoriji, a najviše do 24 meseca.

(2) Ako lice koje obavlja samostalnu delatnost podleže pravnim propisima jedne države ugovornice i privremeno radi za svoj račun na teritoriji druge države ugovornice, to lice, u odnosu na taj rad, podleže pravnim propisima samo prve države ugovornice, a najviše do 12 meseci.

(3) Na članove putujućeg ili vazdušnog osoblja koja putuju u službi preduzeća koji se bavi vazdušnim, drumskim ili železničkim saobraćajem primenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi sedište preduzeća.

(4) Na posadu broda, kao i druga lica zaposlena na brodu, primenjuju se pravni propisi države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

(5) Lica koja u luci jedne države ugovornice obavljaju poslove utovara, istovara, popravke, remonta ili nadzora broda koji plovi pod zastavom druge države ugovornice podležu pravnim propisima države ugovornice kojoj luka pripada.

(6) Na državne službenike i lica izjednačena sa njima, lica zaposlena u javnim službama i službene predstavnike upućene na teritoriju druge države ugovornice primenjuju se pravni propisi države ugovornice koja ih je uputila.

Član 9.

Diplomatska i konzularna predstavništva

(1) Na zaposlene u diplomatskim i konzularnim predstavništvima, članove njihovih porodica i na zaposlene kao privatna kućna posluga kod članova ovih predstavništava, poslate na teritoriju druge države ugovornice, primenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su poslati.

(2) Na zaposlene iz stava 1. ovog člana koji nisu poslati, primenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi diplomatsko i konzularno predstavništvo.

(3) Zaposleni iz stava 2. ovog člana koji su državljani države ugovornice čije je diplomatsko i konzularno predstavništvo, mogu se, u roku od tri meseca od dana zaposlenja, opredeliti za primenu pravnih propisa te države ugovornice.

Član 10.

Izuzeci

Na zajednički zahtev zaposlenog i njegovog poslodavca, kao i lica koje obavlja samostalnu delatnost, nadležni organi dve države ugovornice, odnosno institucije koje oni ovlaste mogu sporazumno dogovoriti izuzetke od čl. 7. i 8. ovog sporazuma.

Deo III

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

BOLEST I MATERINSTVO

Član 11.

Sabiranje perioda osiguranja

Periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima obe države ugovornice se, ako je to potrebno, sabiraju za sticanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog prava, pod uslovom da se ne poklapaju.

Član 12.

Davanja u naturi

(1) Lice koje ispunjava uslove za pružanje davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na davanje u naturi kad ima prebivalište u drugoj državi ugovornici u skladu sa njenim pravnim propisima, kao i lica koje podleže tim propisima.

(2) Lice koje ispunjava uslove za pružanje davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice tokom boravka u drugoj državi ugovornici ima pravo na hitnu medicinsku pomoć koju zahteva njegovo stanje, pod uslovom da boravak nije ostvaren u cilju lečenja.

(3) Davanja iz st. 1. i 2. ovog člana pružaju se u ime i za račun nadležnog nosioca od strane nosioca prema prebivalištu ili boravištu lica, u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje.

(4) Lica iz člana 8. st. 1, 2. i 6. i člana 9. ovog sporazuma imaju prava na davanja u naturi u skladu sa pravnim propisima države ugovornice u koju su upućeni a na teret nadležnog nosioca.

(5) Nadležni organi država ugovornica utvrđuju spisak davanja u naturi kao što su proteze, pomagala i druga davanja veće vrednosti za čije se pružanje, u slučaju prebivališta ili boravišta lica, traži prethodna saglasnost nadležnog nosioca, osim ako je pružanje tih davanja potrebno u slučaju neodložnosti i u suprotnom bi ugrozilo život ili zdravlje lica.

(6) Odredbe st. 1. do 5. ovog člana primenjuju se i na članove porodice.

Član 13.

Davanja u naturi za korisnike penzija

(1) Korisnik penzija, ostvarenih prema pravnim propisima obe države ugovornice ima pravo na davanja u naturi na teritoriji države prebivališta na račun nadležnog nosioca te države ugovornice.

(2) Korisnik penzije stečene prema pravnim propisima samo jedne države ugovornice sa prebivalištem na teritoriji druge države ugovornice ima pravo na davanja u naturi u toj državi ugovornici kao da je njen korisnik, a na teret nadležnog nosioca prve države ugovornice.

(3) Lice iz st. 1. i 2. ovog člana za vreme boravka u drugoj državi ugovornici ima pravo na hitnu medicinsku pomoć prema propisima države boravka, na teret nadležnog nosioca.

(4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana primenjuju se i na članove porodice korisnika penzije.

Član 14.

Naknada troškova

(1) Nadležni nosilac nadoknađuje nosiocu koji je pružio davanje utrošene iznose u skladu sa čl. 12. i 13. ovog sporazuma, izuzev administrativnih troškova.

(2) Naknada troškova iz stava 1. ovog člana vrši se na način dogovoren između nadležnih organa država ugovornica u sporazumu iz člana 27. stav 1. ovog sporazuma.

Član 15.

Novčana davanja

Novčana davanja u slučajevima privremene nesposobnosti za rad i materinstva odobravaju se na teret nadležnog nosioca kod koga je lice osigurano u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje.

Poglavlje 2.

POVREDA NA RADU I PROFESIONALNA BOLEST

Član 16.

Povreda na putu do posla

(1) Lice sa prebivalištem u jednoj državi ugovornici koje na putu, radi stupanja na posao, po osnovu ugovora o radu, odnosno radi obavljanja samostalne delatnosti u drugoj državi ugovornici, pretrpi povredu, ima pravo na davanja po osnovu povrede na radu prema pravnim propisima i na teret nosioca druge države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana primenjuje se i u slučaju povrede koju lice pretrpi, neposredno po isteku ugovora o radu, odnosno po prestanku obavljanja samostalne delatnosti, na putu do prebivališta.

Član 17.

Davanja u naturi

(1) Lice koje po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravište u drugoj državi ugovornici, koristi davanje u naturi, na teret nadležnog nosioca, od nosioca na čijem području ima prebivalište ili boravište, prema pravnim propisima koje taj nosilac primenjuje, kao da je kod njega osigurano.

(2) Oredba člana 12. stav 5. ovog sporazuma analogno se primenjuje na lice iz stava 1. ovog člana.

(3) Na naknadu troškova nastalih shodno stavu 1. ovog člana primenjuju se odredbe člana 14. ovog sporazuma.

Član 18.

Profesionalna bolest

(1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je bolest prvi put lekarski utvrđena u toj državi ugovornici, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena u drugoj državi ugovornici.

(2) Ako je odobrenje novčanih davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je obavljanje delatnosti koja može da izazove tu bolest, trajalo određeno vreme, nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir i vreme obavljanja takve delatnosti u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 19.

Novčana davanja

(1) Novčano davanje za slučaj povrede na radu ili profesionalne bolesti odobrava nosilac one države ugovornice prema čijim pravnim propisima je lice bilo osigurano u vreme nastanka povrede na radu, odnosno poslednjeg obavljanja delatnosti koja je prouzrokovala tu profesionalnu bolest.

(2) Ako lice, koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima novčano davanje na teret nosioca jedne države ugovornice, zbog pogoršanja

zdravstvenog stanja prouzrokovanog obavljanjem delatnosti koja, prema pravnim propisima druge države ugovornice, može da izazove profesionalnu bolest, podnese zahtev za davanje nosiocu druge države ugovornice:

1. nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje zdravstvenog stanja, prema svojim pravnim propisima;
2. nosilac druge države ugovornice odobrava novčano davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja zdravstvenog stanja i davanja koje bi, po osnovu nastupanja te bolesti, pripadalo prema njegovim pravnim propisima.

Poglavlje 3.

STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Član 20.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na novčano davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice kao da je navršen prema njegovim pravnim propisima, pod uslovom da se ne odnosi na isto vreme.

(2) Prilikom primene stava 1. ovog člana, period osiguranja koji se, prema pravnim propisima druge države ugovornice, računa sa uvećanim trajanjem, nosilac prve države ugovornice uzima u obzir u efektivnom trajanju.

(3) Lice koje, i pored primene stava 1. ovog člana, ne ispunjava uslove za sticanje prava na novčano davanje, nadležni nosilac uzima u obzir i period osiguranja navršen u trećoj državi sa kojom obe države ugovornice imaju zaključene sporazume o socijalnoj sigurnosti.

(4) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na novčano davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.

Član 21.

Periodi osiguranja kraći od 12 meseci

Ako su ukupni periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima jedne države ugovornice kraći od 12 meseci i na osnovu njih ne postoji pravo na novčano davanje, nadležni nosilac druge države ugovornice uključuje te periode radi utvrđivanja prava i visine davanja kao da su ti periodi osiguranja navršeni prema njegovim pravnim propisima.

Član 22.

Utvrđivanje samostalnog novčanog davanja

Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na novčano davanje i bez primene člana 20. ovog sporazuma, nadležni nosilac te

države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

Član 23.

Obračun srazmernog dela novčanog davanja

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na novčano davanje samo uz primenu odredaba člana 20. ovog sporazuma, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje na taj način što:

1. obračunava teorijski iznos davanja, koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje. Iznos davanja koji ne zavisi od dužine perioda osiguranja uzima se kao teorijski iznos;
2. na osnovu tako obračunatog teorijskog iznosa, utvrđuje iznos davanja srazmeran odnosu između perioda osiguranja navršenog isključivo prema pravnim propisima koje on primenjuje i ukupnog perioda osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja;
3. u slučaju kada je ukupan period osiguranja koji se uzima u obzir primenom odredaba člana 20. ovog sporazuma duži od najdužeg perioda osiguranja prema pravnim propisima koje on primenjuje, utvrđuje iznos davanja srazmerno periodu osiguranja navršenom prema tim pravnim propisima i periodu osiguranja na osnovu kojeg se utvrđuje visina davanja u punom iznosu.

(2) Ako se iznos davanja obračunava na osnovu zarade, osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom periodu, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu, osnovicu osiguranja, odnosno uplaćeni doprinos isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Član 24.

Umanjenje, izmena, ukidanje i obustava isplate penzije

Nezavisno od pravnih propisa država ugovornica o umanjenju, izmeni, ukidanju ili obustavi isplate penzije zbog sticanja prava na dve ili više penzija, korišćenje penzije prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne utiče na pravo korisnika da istovremeno koristi penziju ostvarenu prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 25.

Pomoć za slučaj smrti

Ako pravo na pomoć za slučaj smrti postoji prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice na čijoj teritoriji je umrlo lice imalo prebivalište u momentu smrti.

Poglavlje 4.

NEZAPOSLENOST

Član 26.

Sabiranje perioda osiguranja

Za utvrđivanje trajanja i visine novčanih davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzimaju se u obzir i periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima druge države ugovornice pod uslovom da se ne poklapaju.

Poglavlje 5.

DEČIJI DODATAK

Član 27.

Pravo na dečiji dodatak

Dečiji dodatak koji se isplaćuje na mesečnom nivou isplaćuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji dete ima prebivalište.

Deo IV

RAZNE ODREDBE

Član 28.

Obaveze organa, pravna i administrativna pomoć

(1) Nadležni organi država ugovornica će posebnim sporazumom utvrditi mere radi efikasnijeg sprovođenja ovog sporazuma.

(2) Sporazumom iz stava 1. ovog člana navode se organi za vezu i nadležni nosioci.

(3) Nadležni organi i organi za vezu dve države ugovornice obaveštavaće se međusobno:

1. o svim preduzetim merama za sprovođenje ovog sporazuma i
2. o svim promenama njihovih pravnih propisa u vezi sa primenom ovog sporazuma.

(4) U primeni ovog sporazuma organi i nosioci država ugovornica će uzajamno pružati besplatnu službenu pomoć.

(5) Organi i nosioci država ugovornica mogu, u primeni ovog sporazuma, neposredno međusobno stupati u vezu, kao i sa zainteresovanim licima ili njihovim punomoćnicima.

(6) Organi i nosioci jedne države ugovornice ne smeju odbiti pismene podneske i dokumenta zbog toga što su sačinjeni na službenom jeziku druge države ugovornice.

(7) Lekarske preglede lica sa navršenim periodima osiguranja u obe države ugovornice, koji se obavljaju zbog primene pravnih propisa iz oblasti penzijskog osiguranja obe države ugovornice, obavlja na svoj teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu tog lica.

(8) Lekarske preglede lica iz stava 7. ovog člana, koji se obavljaju isključivo zbog primene pravnih propisa jedne države ugovornice, obaviće na zahtev nadležnog nosioca i na njegov teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu.

(9) Sudska pravna pomoć se pruža u skladu sa propisima koji se primenjuju u pravnoj pomoći u građanskim pravnim stvarima.

Član 29.

Oslobađanje od taksi i nadovera

(1) Oslobađanje ili smanjenje taksi predviđeno propisima jedne države ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilažu zbog primene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koji se prilažu zbog primene ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.

(2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste, koji se prilažu prilikom primene ovog sporazuma, ne podležu nadoveri.

Član 30.

Podnošenje dokumenata

(1) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva koja se u primeni ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice podnose organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi jedne države ugovornice, smatraju se zahtevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnetim organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi druge države ugovornice.

(2) Zahtev za davanje, podnet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se zahtevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice, izuzev ako podnosilac zahteva izričito zahteva da se pravo na davanje utvrdi samo prema pravnim propisima jedne od država ugovornica.

(3) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva, koja primenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba, u određenom roku, podneti njenom organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi smatraju se blagovremeno podnetim ako su, u istom roku, podneti odgovarajućem organu, nosiocu ili nekoj drugoj ustanovi druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana navedene institucije, bez odlaganja, dostavljaju zahteve, izjave ili pravna sredstva odgovarajućim institucijama druge države ugovornice neposredno ili posredstvom organa za vezu.

Član 31.

Isplata novčanih davanja

(1) Nosilac nadležan za pružanje davanja prema ovom sporazumu korisnicima u drugoj državi ugovornici izvršava svoju obavezu isplatom novčanih davanja u svojoj nacionalnoj valuti.

(2) Doznaka sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se u konvertibilnoj valuti prema paritetu koji važi na dan doznake.

Član 32.

Potraživanje preplaćenih iznosa penzija

Ako je nadležni nosilac jedne države ugovornice isplatio penziju u većem iznosu od onog koji korisniku pripada, može od nadležnog nosioca druge države ugovornice zatražiti zadržavanje preplaćenog iznosa od pripadajućeg iznosa koji nije isplaćen, a koji je utvrdio nadležni nosilac druge države ugovornice i koji nije započeo sa isplatom korisniku. Ovako obustavljeni iznos isplaćuje se direktno nadležnom nosiocu koji je to zatražio.

Član 33.

Izvršni postupak

(1) Izvršna rešenja u oblasti socijalne sigurnosti nadležnih organa i nosilaca, kao i izvršne presude jedne države ugovornice priznaju se u drugoj državi ugovornici.

(2) Priznavanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti sa pravnim poretkom države ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka ili rešenje.

(3) Izvršne odluke i rešenja priznata u skladu sa stavom 1. ovog člana izvršavaju se u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se sprovodi prema pravnim propisima koji se primenjuju za izvršenje odgovarajućih odluka ili rešenja države ugovornice na čijoj teritoriji treba da se sprovodi izvršenje.

Član 34.

Rešavanje sporova

Nadležni organi država ugovornica rešavaju, u meri u kojoj je to moguće, sva sporna pitanja koja proizlaze iz tumačenja ili primene ovog sporazuma, u skladu sa njegovim duhom i osnovnim principima.

Deo V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Prelazne odredbe

(1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na davanje za period pre njegovog stupanja na snagu.

(2) Za utvrđivanje prava na davanje prema ovom sporazumu uzimaju se u obzir i periodi osiguranja koji su prema pravnim propisima država ugovornica ostvareni pre njegovog stupanja na snagu.

(3) Ovaj sporazum važi i za osigurane slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu pod uslovom iz stava 1. ovog člana.

Član 36.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj sporazum podleže potvrđivanju.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca po isteku meseca u kome su razmenjeni instrumenti o potvrđivanju.

(3) Stupanjem na snagu ovog sporazuma, u odnosima između Republike Srbije i Republike Bugarske prestaje da važi Konvencija o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Narodne Republike Bugarske, zaključena u Beogradu, 18. decembra 1957. godine.

Član 37.

Prestanak važenja sporazuma

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država ugovornica ga može otkazati najkasnije tri meseca pre isteka tekuće kalendarske godine, u pismenoj formi, diplomatskim putem, pri čemu on prestaje da važi od 1. januara naredne godine.

(2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma i dalje se obezbeđuju prava stečena do dana prestanka njegovog važenja.

U potvrdu ovoga, opunomoćenici država ugovornica su potpisali ovaj sporazum i stavili pečat.

Sačinjeno u Beogradu, dana 19. septembra 2011. godine, u dva originala, svaki na srpskom i bugarskom jeziku, pri čemu su oba teksta autentična.

Za Republiku Srbiju

Za Republiku Bugarsku

Rasim Ljajić s.r.
ministar rada i socijalne politike

Totju Mladenov s.r.
ministar rada i socijalne politike

Član 3.

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Srbije i Crne Gore i Republike Bugarske o socijalnom osiguranju („Službeni list SCG – Međunarodni ugovori”, broj 9/04).

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.